

การแบ่งปันความรู้ด้วยบทเรียนหนึ่งประเด็น

Knowledge Sharing by One Point Lesson (OPL)

แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน

(After Action Review : AAR)

รายงานแนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง

“การพัฒนาวิธีการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด”

ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

บทสรุปผู้บริหาร

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการความรู้

รวมรูปภาพการปฏิบัติงาน
และ
การจัดการความรู้ของหน่วย

องค์ความรู้สนับสนุนแบบรายงานแนวปฏิบัติที่ดี

เอกสารการจัดการความรู้

เรื่อง

การพัฒนาวิธีการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด

หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมกองทัพเรือ

หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมที่ 2

ปี พ.ศ. 2562

สารบัญ

- บทสรุปผู้บริหาร (กปช.จต.)
- รายงานแนวปฏิบัติที่ดี
- องค์ความรู้สนับสนุนแบบรายงานแนวปฏิบัติที่ดี
- รวบรวมภาพการปฏิบัติงาน และ การจัดการความรู้ของหน่วย
- ตัวอย่างแบบบันทึกการแบ่งปันความรู้ด้วยบทเรียนหนึ่งประเด็น
- ตัวอย่างแบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน
- ตัวอย่างทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้

สารบัญรูปรภาพ

- การฝึกอบรมแบบ Unit School ก่อนการปฏิบัติงาน (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)
- การประชุมก่อนออกปฏิบัติงาน (Brief) และประชุมสรุปภายหลังปฏิบัติงาน (AAR)
- การสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค
- การสำรวจทางเทคนิค
 - การสำรวจทางกายภาพ (สายตา)
 - การตรวจค้นด้วยเครื่องตรวจจับโลหะ (Vallon, Mine Lap)
 - การตรวจค้นด้วยสุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิด
- การเก็บกู้และทำลายทุ่นระเบิด
 - การเก็บกู้
 - การทำลาย
 - การใช้เครื่องจักรกลกวาดล้างทุ่นระเบิด
- การอบรมแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิด
 - การอบรมแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด
 - การจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิด
 - การจัดงานรณรงค์ด้านทุ่นระเบิดสากล
 - การประกวดวาดภาพเยาวชนเกี่ยวกับภัยจากทุ่นระเบิด
- การติดตามคุณภาพชีวิตของผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด
 - การเยี่ยมเยียนและมอบของยังชีพแก่ผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด
 - ประสานงาน จัดหา มอบ แขนเทียม ขาเทียม แก่ผู้พิการ
 - ส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้พิการและผู้ดูแลคนพิการ
- การสร้างเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด
 - การอบรมประชาชนเครือข่ายแจ้งเตือนภัย
 - เครือข่ายแจ้งเตือนภัยผ่าน Application LINE (ภายนอก / ภายใน / ประชาชน)
- การสร้างความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของกัมพูชา

บทสรุปผู้บริหาร (Exclusive Summary)
การจัดการความรู้
(Knowledge Management : KM)
ของ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด

กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการองค์ความรู้ขององค์กร เพื่อสร้างกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมให้ กปช.จต. มีการพัฒนาไปสู่ การเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้ (The learning organization) โดยกำลังพลทุกคนในสังกัด มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สามารถประมวลผล ความรู้ ในด้านต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้ง พัฒนาความรู้ สามารถดำเนินการตามวิสัยทัศน์ และมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การทำงานของกำลังพล ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

การจัดการความรู้กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ได้มีการดำเนินการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และกำลังพลทั้งข้าราชการ ทหารกองประจำการ อาสาสมัครทหารพราน และลูกจ้าง ในสังกัดได้รับการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถ มีการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ ในระดับพื้นที่ประกอบด้วย พื้นที่ทางบกและทางทะเลของจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด

ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด และผู้บริหารของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ซึ่งเป็นผู้นำและผู้บริหารด้านจัดการความรู้ขององค์กร มีความมุ่งมั่นที่จะให้กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด มีบทบาทและหน้าที่ในด้านการรักษาอธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยกระบวนการหลักที่สำคัญขององค์กรคือ กระบวนการป้องกันชายแดนที่ได้มีการจัดการ โดยกำหนดแนวทางการจัดการความรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมขององค์กร ดังนี้

1. เสริมสร้างการบรรลุวิสัยทัศน์และมุ่งเน้นปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของกำลังพลให้เป็นผู้ที่มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ในการบริหารจัดการความรู้ มุ่งไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้สร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นทุนทางปัญญา สามารถสร้างคุณค่าให้กับกองทัพเรือ และกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ตลอดจนมีทักษะ และทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ร่วมกัน จนสามารถยกระดับความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นคลังความรู้ขององค์กร

2. สนับสนุนให้หน่วยในสังกัดมีการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ที่มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยมุ่งหวังให้เป็นการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติราชการ

3. สร้างระบบการจัดการความรู้ ให้เป็นเครื่องมือพัฒนากระบวนการหลัก (Core Process) และกระบวนการสนับสนุน (Support Process) ตามเกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ อย่างสอดคล้อง และต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ โดยมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง

สำหรับตัวชี้วัดในการจัดการความรู้ของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด นั้น ได้จัดทำไว้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดวิธีการ ในการจัดการความรู้ของกองบัญชาการฯ และหน่วยขึ้นตรง ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในด้าน 1) การพัฒนาศักยภาพของกำลังพล 2) การพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานของหน่วย 3) การพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ 4) การพัฒนาของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยกำหนดเป้าหมายว่าจะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ภายในปีงบประมาณ 2566 และจะมีกำลังพลที่เป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงานรวมถึง ขยายความสำเร็จ เพื่อใช้เป็นแบบอย่างแก่หน่วยงานของกองทัพเรือ ทั้งนี้ได้สื่อสารการจัดการความรู้ โดยผ่านทางระบบสารสนเทศและการชี้แจงในวาระการประชุมสัมมนาของหน่วยขึ้นตรง หน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการ ผู้บริหารได้ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในโอกาสการตรวจเยี่ยมหน่วย และได้กำหนดให้หน่วยในสังกัดมีการทบทวนและสรุปบทเรียนผลการดำเนินการตามวงรอบ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน มีการจัดการอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการอบรมความรู้ทั้งในหน่วยและนอกหน่วย เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ นำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ได้จัดทำกระบวนการวิเคราะห์ช่องว่างทางความรู้ (Knowledge Gap) ตามยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ กองทัพเรือปี พ.ศ.2561 - 2566 และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกองทัพเรือและแผนปฏิบัติราชการของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด โดยมุ่งเน้นที่จะกระตุ้นกำลังพลของหน่วย ให้มีนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดเป้าหมายที่ระดับดีเลิศ (Excellence Award) ทั้งในระดับหน่วยขึ้นตรงและหน่วยควบคุมทางยุทธการ มีการจัดกิจกรรม/นิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกย่องชมเชย ภายในหน่วยกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ซึ่งตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 ที่ผ่านมา การจัดการความรู้ของ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ได้มุ่งเน้นไปที่ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติการ ประกอบด้วย ประชาชนในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด โดยมีผู้รับบริการส่วนใหญ่เป็นประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติการทางบกและประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติการทางทะเล รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องได้แก่ หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ หน่วยงานในระดับนโยบาย หรือหน่วยงานส่วนกลางตามกระบวนการหลัก (Core Process) ตามเกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) มีการติดตามผลรับและความพึงพอใจกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านกิจการพลเรือน

การกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การมีนวัตกรรมในระดับหน่วยขึ้นตรง หน่วยละอย่างน้อย 1 ผลงาน และมีแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice) โดยมุ่งเน้นองค์ความรู้ที่สำคัญ (Body of Knowledge) ที่บูรณาการการจัดการความรู้ การเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยมีผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันประเทศในระดับนโยบาย ระดับยุทธศาสตร์ ระดับยุทธการ และระดับยุทธวิธี ที่มีประสบการณ์โดยตรง เคยปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและตราดมาเป็นเวลานานจนเกิดความ

ชำนาญ มีการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและความรู้ที่มาจากคลังความรู้ของหน่วยนำมาต่อยอดสร้างความรู้ นวัตกรรมใหม่ สามารถระดมความรู้นำมาจัดทำข้อมูล และถ่ายทอดความรู้ในระบบสารสนเทศทำให้เกิด ความรวดเร็วในการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวดเร็วและทันต่อ สถานการณ์ เกิดผลสำคัญในการปฏิบัติราชการของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด

กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดการความรู้และคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ในระดับกองบัญชาการฯ และกำหนดให้หน่วยใน สังกัดแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยที่รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมตามความ เหมาะสม มีการมุ่งเน้นการจัดการความรู้ในกระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกระบวนการหลัก (Core Process) ซึ่งประกอบด้วย

1. การพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาอธิปไตยของชาติ (การป้องกันชายแดน)
3. การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ
4. การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน
5. การสร้างสัมพันธ์อันดีกับประเทศกัมพูชา
6. การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบสาธารณภัย

ผลลัพธ์ขององค์กร กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้และมีขีดสมรรถนะสูง กำลังพลของหน่วยขึ้นตรงและควบคุมทางยุทธการ มีความเป็นมืออาชีพ มี นวัตกรรมในการปฏิบัติงานของหน่วยในสังกัดทุกหน่วย พื้นที่ตามแนวชายแดนที่เป็นพื้นที่รับผิดชอบของ กองทัพเรือ ภายใต้วิทัศน์ของกองทัพเรือ **“การเป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำใน ภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหารจัดการ”** ด้วยเป้าหมายร่วมกันในการเป็น **“กองทัพเรือที่มีการ ปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ”** อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืนและประชาชนในพื้นที่ รับผิดชอบของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี ตลอดจนในระดับประเทศมีความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน และสร้างคุณค่าให้สังคมเห็นว่า **กองทัพเรือจะ เป็นกองทัพที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ** ด้วยเจตนารมณ์ที่ว่า **“ทหารเรือจะอยู่เคียงข้าง ประชาชน”** ประชาชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในกองทัพเรือและกองบัญชาการป้องกันชายแดน จันทบุรีและตราด ต่อไป

.....

รายงานแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง “การพัฒนาวิธีการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด”

ของ หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมกองทัพเรือ
และ หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดที่ 2 ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ

1. ความสำคัญของผลงาน

ก. ความเป็นมา

1) อนุสัญญาออกตาวา

ประเทศไทย ได้ลงนามในอนุสัญญาออกตาวา ว่าด้วย “การห้ามใช้ สะสม ผลิตและโอน และทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล” เมื่อ ค.ศ.2540 ณ กรุงออกตาวา ประเทศแคนาดา และต่อมาได้ส่งมอบสัตยาบรรณสารแก่สหประชาชาติ เมื่อ พ.ย.2541 ส่งผลให้อนุสัญญามีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเป็นต้นมา การสำรวจสนามทุ่นระเบิดในประเทศไทยโดยศูนย์ปฏิบัติการสำรวจ (Survey Action Center : SAC) ได้เริ่มดำเนินการใน พ.ศ.2543 เสร็จสิ้นใน มิ.ย.2545 พบว่ามีพื้นที่ที่มีอันตรายจากทุ่นระเบิดที่เกิดจากภัยสงครามในอดีต รวม 24 จังหวัด (933 แห่ง) พื้นที่ประมาณ 2,556.7 ตารางกิโลเมตร มีชุมชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน 530 หมู่บ้าน ในจำนวนนี้เป็นหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา 297 หมู่บ้าน ซึ่งแต่เดิมนั้นการดำเนินการตามอนุสัญญาออกตาวาประเทศไทยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 10 ปี นับแต่อนุสัญญาออกตาวามีผลบังคับใช้ โดยมอบหมายให้ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (Thailand Mine Action Center : TMAC) เป็นหน่วยรับผิดชอบ ควบคุมบังคับบัญชาการดำเนินการทั้งปวง

2) ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.ศบท.บก.ทท.)

ก) มีภารกิจในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแลและดำเนินกิจการทั้งปวง เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องทุ่นระเบิดเป็นไปตามอนุสัญญา ว่าด้วยการห้ามใช้ สะสม ผลิตและโอน และการทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิด มีหน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมที่ 1 ถึง 4 (นปท. 1 - 4) เป็นหน่วยรอง ทำการค้นหา เก็บกู้และทำลายทุ่นระเบิดในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย

ข) ศทช.ศบท.๑ เริ่มดำเนินการสำรวจพื้นที่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 ด้วยวิธีการสำรวจพื้นที่ ที่มีผลกระทบจากทุ่นระเบิดเรียกว่า “พื้นที่อันตราย (Dangerous Area :DA)” ภายหลังจากปฏิบัติงานไปตั้งระยะหนึ่งแล้ว พบว่าบางพื้นที่ไม่พบทุ่นระเบิด เพราะพื้นที่ DA เป็นพื้นที่กว้าง ๆ ที่ต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิดเท่านั้น (Suspect Hazardous Area :SHA) ในปี พ.ศ.2550 ศทช.ศบท.๑ จึงสำรวจและปรับลดพื้นที่จาก DA ให้เหลือเป็น “พื้นที่สนามทุ่นระเบิด” ที่แท้จริง (Mine Field :MF) และในปี พ.ศ. 2550 ศทช.ศบท.๑ ได้ขอต่ออนุสัญญาฯ ออกไปจนถึงปี พ.ศ.2561

ค) ในปี พ.ศ.2561 ประเทศไทยยังคงมีพื้นที่อันตรายต้องสงสัยอยู่ถึง 360 ตารางกิโลเมตร กระจายอยู่ใน 10 จังหวัด โดย ศพท.ศบท.ฯ ได้ขอต่ออนุสัญญาฯ ออกไปอีก 5 ปี และจะต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ. 2566 ตามมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยปลอดจากทุ่นระเบิดสังหารบุคคล พื้นที่ ปลอดภัยจากทุ่นระเบิดถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศ” มีเป้าหมายในปี พ.ศ.2566 คือ Landmine Free Thailand 2023 “ทุ่นระเบิดหมดไป ชาวไทยเป็นสุข”

3) กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) /ศปก.ทร.

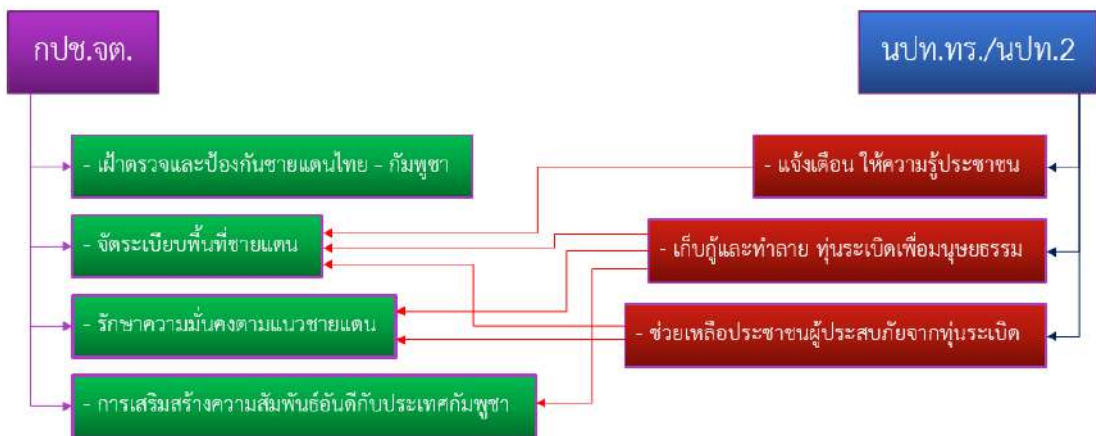
ก) ภารกิจ ป้องกันชายแดน ไทย – กัมพูชา และรักษาความมั่นคงในพื้นที่ จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ทั้งทางบก และทางทะเล ตั้งแต่ปัจจุบัน จนกว่าจะประกาศวันป้องกันประเทศ ตามแผนป้องกันประเทศเพื่อ รักษาอธิปไตย และสถาปนาความมั่นคงตามแนวชายแดน ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบ และการเสริมความมั่นคงตามแนวชายแดน ตามแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระดับ พื้นที่ของ กปช.จต. ปี 61 – 64 โดยมี

ข) พันธกิจ 4 ประการ คือ

- 1) การเฝ้าตรวจและป้องกันชายแดน
- 2) การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน
- 3) การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศกัมพูชา
- 4) การรักษาความมั่นคง

ค) กระบวนการหลัก (Core Process) 6 กระบวนการ

- 1) การพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2) การรักษาอธิปไตยของชาติ (การป้องกันชายแดน)
- 3) การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ
- 4) การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน
- 5) การสร้างสัมพันธ์อันดีกับประเทศกัมพูชา
- 6) การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบสาธารณภัย

ภาพที่ 1 : เชื่อมโยงพันธกิจของ กปช.จต. กับ นปท.ทร./นปท.2

4) หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมกองทัพเรือ/หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมที่ 2 (นปท.ทร./นปท.2)

ก) ภารกิจ “กวาดล้าง เก็บกู้ทุ่นระเบิดและสรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด (UXO) ในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA) ใน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ให้หมดสิ้นภายใน 31 ตุลาคม 2566 ตามอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้ สะสม ผลิต และโอน และการทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล” พื้นที่รวม 409.1 ตารางกิโลเมตร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 จนถึงปัจจุบัน (ก.ย.61) ยังเหลือพื้นที่ SHA อยู่ 73.59 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 17.98) และพื้นที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจาก กปช.จต. เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ ลดอันตรายจากทุ่นระเบิดซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต อันจะทำให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่และคุ้มค่า ตลอดจนการแจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับทุ่นระเบิด และการช่วยเหลือ เยี่ยมเยียนผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด

ข) พันธกิจ

- 1) แจ้งเตือน ให้ความรู้และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยอันตรายจากทุ่นระเบิด
- 2) เก็บกู้ทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม โดยการกวาดล้างทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิด รวมถึงการส่งมอบพื้นที่ที่ได้กวาดล้างแล้ว
- 3) ทำลายทุ่นระเบิดและสรรพาวุธระเบิดที่ได้จากการเก็บกู้
- 4) ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดและการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน
- 5) สนับสนุนการเก็บกู้ทุ่นระเบิดให้กับหน่วยใน กปช.จต.

ข. ความจำเป็น

ปัญหาทุ่นระเบิดของประเทศไทย เกิดขึ้นเนื่องจากตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาทั้งความขัดแย้งทางอุดมการณ์ แนวความคิดภายในประเทศ และความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้การแก้ปัญหาความขัดแย้งส่วนใหญ่มักจบลงด้วยการใช้ความรุนแรง การใช้อาวุธ รวมทั้งการใช้ทุ่นระเบิด ซึ่งเป็นอาวุธที่นิยมใช้อย่างกว้างขวางในขณะนั้น ทำให้พื้นที่ภายในบางส่วนและบริเวณชายแดนทั้ง 4 ด้าน รอบประเทศประสบปัญหาจากทุ่นระเบิด และสรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด (Unexploded Ordnance : UXO) ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชน และการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามแนวชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

ปัจจุบันกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) มีพื้นที่รับผิดชอบตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ทั้งใน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ซึ่งแต่เดิมบางแห่งเป็นพื้นที่การสู้รบ พื้นที่ว่างกำลังของหน่วยทหาร จำเป็นต้องมีการวางทุ่นระเบิดสังหารบุคคลและทุ่นระเบิดดักรถถัง เพื่อเป็นการระวังป้องกันจากการบุกรุก การเข้ายึดพื้นที่ของกำลังฝ่ายตรงข้าม ภายหลังพื้นที่ส่วนนี้ได้ใช้ทำประโยชน์ในธุรกิจการเกษตร เช่น เป็นสวนผลไม้ ทำไร่ ทำนา ตลอดจนใช้ปลูกพืชผักสวนครัวในชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่พักบรรจุนักท่องเที่ยวเพื่อการส่งออก และทำถนนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น นปท.ทร.ฯ เป็นหน่วยขึ้นตรงกับ กปช.จต. จึงเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในด้านการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด ที่ยังคงหลงเหลือตกค้างอยู่ที่

พื้นที่การสู้รบเดิม หรือพื้นที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับการมอบหมาย เพื่อนำพื้นที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาชุมชนและประเทศต่อไป

ค. ปัญหาภัยจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิดในพื้นที่ของ กปช.จต.

1) ปัญหาภายนอก

ก) มีทุ่นระเบิดหลายชนิด/ประเภท

ประวัติศาสตร์การสู้รบเดิมในพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ทั้ง จ.จันทบุรี และ จ.ตราด กับการสำรวจทางเทคนิค ทำให้ทราบฝ่าย/กองกำลังต่าง ๆ รวมถึงหลักนิยมในการวางกำลังตั้งรับหรือปฏิบัติการทางทหารอื่น ๆ ซึ่งมีความหลากหลาย เช่น พรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา (ภายหลังเป็นพรรคกัมพูชาประชาธิปไตย) ซึ่งดูแลเขมรแดง ก่อตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นร่วมกับกลุ่มเจ้าสีหนุและกลุ่มนายซอนซาน ได้รับการรับรองจากรัฐบาลไทย สหรัฐอเมริกา จีนแดง อย่างถูกต้องตามกฎหมายสามารถมีผู้แทนอยู่ในองค์การสหประชาชาติ (UN) อาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากจีน, พรรคปฏิวัติประชาชนกัมพูชา (ภายหลังเป็นพรรคประชาชนกัมพูชา) ที่มีแกนนำคือ เองสัมริน ฮุนเซน เจียซิม ได้รับการสนับสนุนจากเวียดนาม มีโซเวียต และยุโรปตะวันออกให้การรับรอง อาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากโซเวียตและบางประเทศในยุโรปตะวันออก, และการปกป้องรักษาอธิปไตยของประเทศไทย โดยอาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนใหญ่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา

การมีทุ่นระเบิดหลายชนิด/ประเภท ในพื้นที่ ทำให้เจ้าหน้าที่สำรวจ เก็บกู้ทุ่นระเบิดทำงานได้ยากลำบาก จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้ความชำนาญมาก ที่จะรู้จักกับรูปแบบการทำงานและการนิรภัยของทุ่นระเบิดได้ครบทุกชนิด/ประเภท รวมถึงการนำทุ่นระเบิดแบบมาตรฐานมาดัดแปลงเป็นทุ่นระเบิดแบบแสวงเครื่องในรูปแบบต่าง ๆ

ข) ประชาชนไม่ทราบถึงวิธีการปฏิบัติเมื่อพบทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด

การสำรวจและเก็บกู้ทุ่นระเบิดของ นปท.ทร.ฯ จะดำเนินการในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA) เป็นหลัก ส่วนใหญ่การตรวจพบทุ่นระเบิดโดยเจ้าหน้าที่สำรวจของ นปท.ทร.ฯ แต่ในบางครั้งก็ถูกตรวจพบโดยประชาชนในพื้นที่ ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ โดยที่ประชาชนบางส่วนยังไม่ทราบถึงวิธีการปฏิบัติ เนื่องจากคิดว่าเป็นทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่เก่า ไม่สามารถระเบิดหรือทำงานได้แล้วจึงทำการเคลื่อนย้ายเองหรือนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น ถอดเอาโลหะไปขาย เป็นต้น

ค) ประชาชนบางส่วนมีการสะสมทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด

การสะสมทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดของผู้กระทำความผิดกฎหมาย เพื่อนำไปใช้ในการข่มขู่วางตัวเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ตลอดจนการก่อเหตุทางด้านการเมืองทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค การลอบทำร้ายบุคคลสำคัญ รวมถึงการมีแนวความคิดที่ว่า การมีทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดไว้ในครอบครองเป็นสิ่งโก้หรูแสดงถึงความมีอำนาจ

ง) ผู้มีอิทธิพลต่อการให้ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

พื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ บางส่วนเป็นป่ารกทึบ มีต้นไม้สูงใหญ่ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามจำนวนมาก ทำให้มีผู้กระทำความผิดกฎหมายในการลักลอบตัดไม้หวงห้าม ซึ่งมีนายทุนหรือผู้มีอิทธิพลคอยสนับสนุนการให้ข้อมูลพื้นที่การสู้รบ การวางกำลังทางทหารในอดีต ของประชาชนในพื้นที่แก่เจ้าหน้าที่สำรวจของ นปท.ทร.ฯ จึงถูกเพ่งเล็งจากบุคคลดังกล่าว ว่าชักนำเจ้าหน้าที่เข้ามากระทำความผิดกฎหมายของตน ดังนั้น ประชาชนบางส่วนจึงเลือกที่จะไม่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่เจ้าหน้าที่ฯ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการถูกทำร้ายของผู้กระทำความผิด

2) ปัญหาภายใน

ก) การผลัดเปลี่ยนกำลังพล

การผลัดเปลี่ยนกำลังพลมาปฏิบัติราชการชายแดน ณ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด จะดำเนินการเป็นวงรอบ 6 เดือน หรือ วงรอบ 1 ปี ซึ่งการบรรจุกำลังพลมาปฏิบัติงานนั้น จะเป็นการพิจารณาในภาพรวมของหน่วยจัดเตรียมกำลังพล ประกอบด้วยกำลังพลจากหลายพรรคเหล่า เช่น เหล่าทหารราบ ทหารปืนใหญ่ ทหารช่าง ทหารสื่อสาร ทหารขนส่ง สรรพาวุธ พยาบาล การเงิน เป็นต้น แต่การปฏิบัติการทุ่นระเบิดฯ มีความจำเป็นและต้องการผู้มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการสรรพาวุธ เพื่อค้นหา เก็บกู้ ทำลายทุ่นระเบิดและสรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด (EOD) เจ้าหน้าที่สำรวจทางเทคนิคที่ต้องใช้เครื่องมือในการค้นหาทุ่นระเบิด เช่น MineLap หรือ Vallon หรือการใช้สุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิดซึ่งมีความสามารถในการบังคับสุนัขให้ปฏิบัติตามคำสั่ง การใช้เครื่องจักรกลกวาดล้างทุ่นระเบิด Medium MineWolf หรือ Mini MineWolf เป็นต้น

ข) ขาดแคลนกำลังพลผู้มีความรู้ความชำนาญ

นปท.ทร.ฯ จัดเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติราชการจากหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน (นย.) และหน่วยเทคนิคตามสายวิทยาการที่เกี่ยวข้อง ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนตามวงรอบประจำปี ทำให้กำลังพลซึ่งมาปฏิบัติราชการใหม่ ขาดความรู้ความชำนาญในการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้และทำลายทุ่นระเบิด เนื่องจากยังไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการปฏิบัติการทุ่นระเบิดที่เกี่ยวข้อง เช่น การสำรวจทางเทคนิคและที่ไม่ใช่ทางเทคนิค (NTS/TS Level 1 - 2), การฝึกร่วมผสมการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (EOD Level 1 - 2), การตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด (TMAC), หลักสูตรทบทวนผู้บังคับบัญชาตรวจค้นทุ่นระเบิด, การฝึกภาคสนามการกวาดล้างและทำลายสนามทุ่นระเบิด (LMD) หลักสูตรการแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากทุ่นระเบิด

ค) โครงสร้างการจัดหน่วยและบรรจุกำลังพลตามอัตราของ ศทช.ฯ ไม่สอดคล้องกับการบรรจุกำลังพลของ นปท.ทร.

โครงสร้างการจัดหน่วยและบรรจุกำลังพลตามอัตราที่ ศทช.ฯ กำหนดให้ นปท.ทร.ฯ เป็นการจัดโครงสร้างตามลักษณะงาน แบ่งออกเป็นชุดปฏิบัติงานตามหน้าที่ ได้แก่ ชุดสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ชุดสำรวจทางเทคนิค ชุดสุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิด หมวดตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด ชุดรักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการจัดหน่วยที่ต้องใช้กำลังพลจำนวนมาก แต่การบรรจุอัตรากำลังของ นปท.ทร.ฯ (จำนวน 87 อัตรา) เพื่อให้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างฯ ของ ศทช.ฯ นั้น ไม่เพียงพอต่อการ

ปฏิบัติงาน ซึ่งตามแนวทางการสำรวจด้วยวิธีการสำรวจตามหลักฐาน (EBS) ไม่มีความจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ทุกชุดในการปฏิบัติ ทำให้เจ้าหน้าที่บางส่วนไม่มีภาระงานตามหน้าที่ของตนเอง ตัวอย่างเช่น การสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคยังไม่ต้องใช้ชุดตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด ทำให้เจ้าหน้าที่สำรวจฯ ทำงานอย่างหนักแต่เจ้าหน้าที่บางส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องยังไม่มีการงานต้องทำ เป็นต้น

ง. แนวทางการแก้ปัญหา

1) พัฒนาองค์บุคคล

ก) กำลังพลทุกนาย ของ นปท.ทร.ฯ ต้องได้รับการฝึก/อบรมหลักสูตรการปฏิบัติงานทุ่นระเบิด ด้านมนุษยธรรมตามหน้าที่ภาระงานของตนเอง และงานอื่น ๆ ที่สามารถทำแทนกันได้

(1) หลักสูตรการฝึก/อบรม ของ ศทช.ฯ ในห้วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ของทุกปี ได้แก่ การสำรวจทางเทคนิคและที่ไม่ใช่ทางเทคนิค (NTS/TS Level 1 - 2), การฝึกร่วมผสมการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (EOD Level 1 - 2), การตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด (TMAC), หลักสูตร ทบทวนผู้บังคับบัญชาตรวจค้นทุ่นระเบิด, การฝึกภาคสนามการกวาดล้างและทำลายสนามทุ่นระเบิด (LMD) หลักสูตรการแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากทุ่นระเบิด

(2) การฝึก/อบรม ภายในหน่วย นปท.ทร.ฯ โดยผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญของหน่วย ซึ่งจะเป็นการฝึก/อบรม ในภาคที่ตั้งหึ่งในห้องเรียนและสนามฝึกจำลอง และการฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่จริง (พื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด) ให้กับกำลังพลที่มาปฏิบัติงานใหม่หรือไม่เคยผ่านการฝึก/อบรม หลักสูตรการปฏิบัติงานทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมมาก่อน โดยจะทำการฝึก/อบรมในช่วงการผลัดเปลี่ยน กำลังพลในเดือนตุลาคมของทุกปี

(3) การประชุมวางแผนการปฏิบัติ ทั้งก่อนออกปฏิบัติงานและภายหลังจากการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ของแต่ละชุดต้องร่วมประชุมเพื่อให้มั่นใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจถึงเป้าหมาย ลักษณะพื้นที่ ข้อพึงระมัดระวัง รวมถึงการสรุปบทเรียนที่ได้ภายหลังจากการออกปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมาเก็บรวบรวมไว้ใช้ในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป เนื่องจากการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงาน 5 ปี การสำรวจทางเทคนิคใน 2 ปีแรก จำเป็นต้องทำเครื่องหมายแจ้งเตือนในพื้นที่ยืนยันหรือตำแหน่งที่ตรวจพบทุ่นระเบิด ส่วนการดำเนินการเก็บกู้และทำลายทุ่นระเบิดในปีที่ 3 - 5 นั้น อาจจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใหม่ เนื่องจากการผลัดเปลี่ยนกำลังพล ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบลักษณะพื้นที่ ข้อพึงระมัดระวัง หรือข้อมูลอื่น ๆ อันจะทำให้เกิดความปลอดภัยและความสำเร็จของภารกิจ

ข) การจัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทุ่นระเบิด ทั้งเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ใน นปท.ทร.ฯ ในอดีตและปัจจุบัน หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านต่าง ๆ เช่น การทหารช่าง การวางสนามทุ่นระเบิด การเก็บกู้และทำลาย เส้นทางลาดตระเวน ฯลฯ

ค) ประชาชนที่อาศัยและมีที่ทำกินอยู่ในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด จะต้องได้รับทราบขั้นตอน วิธีการปฏิบัติเมื่อพบทุ่นระเบิดหรือสรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด (UXO) ตลอดจนทราบถึงวิธีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด ทั้งในขณะได้รับอันตรายหรือการรักษาตัว การได้รับสิทธิคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งทาง นปท.ทร.ฯ จะจัดเจ้าหน้าที่ชุดแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับ

ทุ่นระเบิด การสาธิตการปฏิบัติเมื่อพบเจอทุ่นระเบิดให้กับประชาชนในพื้นที่ การฝึกอบรมฟื้นฟู อาสาสมัครทหารพรานนาวิกโยธิน การฝึกอบรมกำลังประชาชนตำบลชายแดน และร่วมกิจกรรมอื่น ๆ กับหน่วยงานราชการในพื้นที่ ตลอดจนการเยียวยาช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด ด้วยการมอบของ ใช้สำหรับยังชีพ การพบปะเยี่ยมเยียนตามวงรอบ

2) การจัดหน่วยให้เหมาะสม

การแบ่งชุดปฏิบัติงานตามหน้าที่ ได้แก่ ชุดสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ชุดสำรวจทางเทคนิค ชุด สุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิด หมวดตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด ชุดรักษาพยาบาล ทำให้ต้องใช้กำลังพล จำนวนมากเพื่อมาบรรจุตามอัตรา แต่กำลังพลของ นปท.ทร.๗ มีค่อนข้างน้อย การตามแผนการ ปฏิบัติงาน 5 ปี ของ ศทช.๗ และ นปท.ทร.๗ ที่จะดำเนินการสำรวจทั้งทางเทคนิคและที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ให้แล้วเสร็จในปี 62 และ 63 นั้น นปท.ทร.๗ จึงได้ปรับชุดปฏิบัติงานขึ้นใหม่เป็น 3 ชุดปฏิบัติการ (ชุดสำรวจ๗) ซึ่งในแต่ละชุด๗ จะมีเจ้าหน้าที่ครบทุกหน้าที่ในการปฏิบัติแบบเบ็ดเสร็จ สามารถดำเนินการได้ ทั้งการสำรวจทางเทคนิคและที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ตลอดจนการเก็บกู้ทุ่นระเบิดบางทุ่นที่มีความจำเป็น เร่งด่วนออกจากพื้นที่ได้ทันที แต่หากไม่มีการเก็บกู้ทุ่นระเบิดในขณะนั้น เจ้าหน้าที่ทุกนายจะช่วยกัน ปฏิบัติงานสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคและการสำรวจทางกายภาพอีกด้วย ทำให้งานในการสำรวจ๗ เป็นไป ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถแบ่งเป็น 3 ชุดปฏิบัติการได้นั้น ให้ รวมอยู่ในส่วนกลางเพื่อสนับสนุนทุกชุดปฏิบัติการเป็นภาพรวม

3) สร้างเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

ก) เครือข่ายการแจ้งเตือนภัยจากประชาชน หน่วยงานที่ผ่านการฝึก/อบรม๗ โดยการสร้าง เครือข่ายการแจ้งเตือนภัยด้วยระบบการติดต่อสื่อสารที่สะดวก ง่ายต่อการเข้าถึง เช่น ระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบข้อความทางไลน์ (LINE) เป็นต้น ซึ่งประชาชนหรือหน่วยงานที่ผ่านการฝึกอบรม นั้นจะทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติในการทำเครื่องหมายแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด และประสานการ ปฏิบัติมายังหน่วยที่รับผิดชอบในการเก็บกู้และทำลายตามลำดับต่อไป

ข) เครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงาน

(1) ระหว่างชุดปฏิบัติต่อชุดปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ รูปแบบ ประเภทของทุ่นระเบิด วิธีการวางแบบมาตรฐานและแบบแสวงเครื่อง

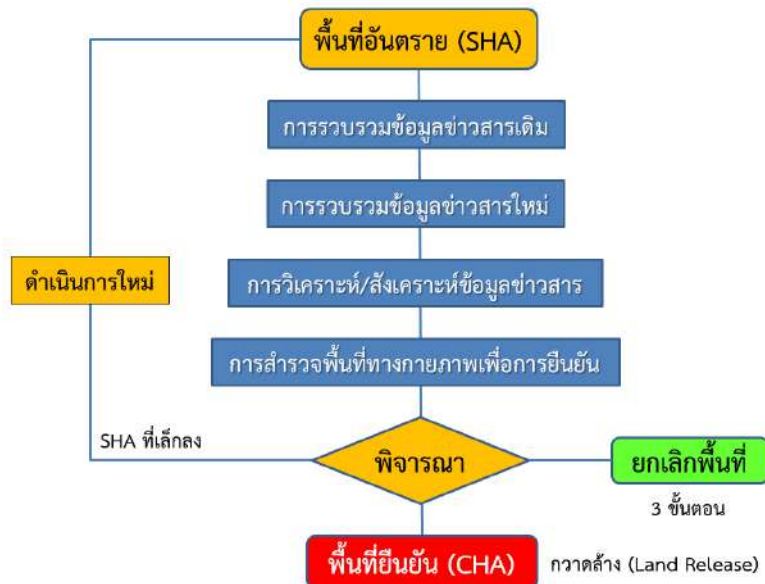
(2) ระหว่างแต่ละ นปท. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน ศทช.๗ (ศูนย์ฝึกตรวจค้นและทำลาย ทุ่นระเบิด, ศูนย์การสุนัขทหาร, ศูนย์แจ้งเตือนและให้ความรู้๗, องค์การความช่วยเหลือแห่งประชาชนชาว นอร์เวย์ ฯลฯ)

จ. แนวความคิดในการปฏิบัติ

ภาพที่ 2 : งานตามพันธกิจของ นปท.ท.ร.

- 1) การสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิดในพื้นที่รับผิดชอบ
 - ก) ในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA)
 - ข) นอกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด

ภาพที่ 3 : การสำรวจตามหลักฐาน (EBS)

- 2) การแจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด
- 3) สำรวจข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดในพื้นที่รับผิดชอบ

4) เยี่ยมเยียน ติดตามคุณภาพชีวิตผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

ก. วัตถุประสงค์ (ระยะกลาง/ยาว : ปี พ.ศ.2566 ทุ่นระเบิดหมดไปจาก จ.จันทบุรี และ จ.ตราด)

- 1) เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
- 2) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่าและเต็มประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อให้เกิดความมั่นคงตามแนวชายแดน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด
- 4) เพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ชายแดนซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

ข. เป้าหมายการดำเนินการ (ระยะสั้น ปี พ.ศ.2562-2563)

- 1) พัฒนาศักยภาพกำลังพลของ นปท.ทร.๑ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ
- 2) พัฒนาการปฏิบัติงานของ นปท.ทร.๑ โดยจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ก่อนออกปฏิบัติงานจริง พัฒนาแนวความคิดและการวางแผนงานให้เป็นระบบ มีระบบหมุนเวียนเปลี่ยนการทำงาน มีระบบพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาในการทำงาน
- 3) พัฒนาศักยภาพขององค์กรในการปฏิบัติงานทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรม ให้เป็นมาตรฐานและ/หรือมีประสิทธิภาพเทียบเท่าหรือมากกว่า นปท. อื่น ๆ และมีบัญชีผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด
- 4) สามารถยกเลิกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด โดยการกวาดล้างทุ่นระเบิดให้หมดไปจากพื้นที่ จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ภายในปี พ.ศ.2566 ประชาชนและหน่วยงานราชการสามารถใช้พื้นที่ในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่

3. กระบวนการผลิตผลงาน / ขั้นตอนการดำเนินงาน

ก. วิธีการดำเนินการ

1) รับมอบภารกิจ

ก) ศทช.ศบท.๑

- นปท.2๑ (นปท.ทร./นปท.2) เป็นหน่วยขึ้นตรงของศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ กองบัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย (ศทช.ศบท.๑) ได้รับมอบภารกิจในการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิดในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA) ใน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 ภายใต้อนุสัญญาออกตาวา ประเทศแคนาดา ว่าด้วย “การห้ามใช้ สลัม ผลิตและโอน และทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล” โดย ศทช.ศบท.๑ มีเป้าหมายให้ นปท.2๑ ดำเนินการสำรวจด้วยวิธีการสำรวจตามหลักฐาน (EBS) และกวาดล้างทุ่นระเบิด (Clearance) ให้หมดไปจาก จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ในปี พ.ศ.2566

ข) กปช.จต.

- นปท.ทร. (นปท.ทร./นปท.2) เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (กปช.จต.) ขึ้นตรงต่อศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) ตามลำดับ และเป็นหน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการของศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติฯ ได้รับมอบภารกิจในการค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิดและสรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชนและกำลังทหารที่ปฏิบัติการในพื้นที่รับผิดชอบของ กปช.จต.

ภาพที่ 4 : กระบวนการผลิตงานของ นปท.ทร./นปท.2

2) ศึกษา วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ

ก) พื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA)

- (1) พื้นที่ที่มีความชัดเจนด้านเขตแดน
- (2) พื้นที่ที่ยังไม่มีความชัดเจนด้านเขตแดน

ข) พื้นที่ยืนยันว่ามีทุ่นระเบิด (CHA)

ค) พื้นที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3) วางแผนปฏิบัติงาน/โครงการ

ก) การศึกษา อบรม ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ข) แผนการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด

- (1) การดำเนินการในพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด
 - (2) การดำเนินการนอกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด
 - (3) การดำเนินการในพื้นที่ไม่ชัดเจนด้านเขตแดน
- ค) แผนการแจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด
- ง) แผนการเยี่ยมเยียนผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด
- จ) การพบปะเยี่ยมเยียนเจ้าหน้าที่ฝ่าย กพช. และ ศทช.กพช.
- ฉ) กิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

4) เสนอของประมาณ

- ก) ศทช.ศบท.๑ : งบประมาณปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิดด้านมนุษยธรรมฯ และการอบรมให้ความรู้การแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด สิ่งอุปกรณ์อื่น ๆ ได้แก่ ค่าช่อมยานพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าดินระเบิดทำลาย ค่าตอบแทนพิเศษ ค่าฝ้ออันตรายเป็นครั้งคราว ฯลฯ
- ข) กพช.จต. : ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าดินระเบิดทำลาย
- ค) หน่วยงานอื่น ๆ : (จ.จันทบุรี, จ.ตราด)

5) ดำเนินการตามแผน

- ก) แผนการปฏิบัติงาน 5 ปี ในการยกเลิกและปรับลดพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ
- ข) แผนการปฏิบัติงานประจำปี ในการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ทุ่นออกจากพื้นที่ และการอบรมแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิดให้กับประชาชน หน่วยงานราชการในพื้นที่
- ค) แผนการสนับสนุนพื้นที่ปลอดภัยในการเสด็จของพระบรมวงศานุวงศ์
- ง) โครงการเก็บกู้ทุ่นระเบิดฯ เพื่อสนับสนุนหน่วยงานราชการอื่น ๆ

6) ตรวจสอบประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพแบบมีส่วนร่วม (QA/QC)

- ก) ตรวจสอบประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ (QA/QC) โดยผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก นปท.ทร.๑ ก่อนการปฏิบัติงานและภายหลังการปรับลดพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ
- ข) ตรวจสอบประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพแบบมีส่วนร่วม (QA/QC แบบมีส่วนร่วม) โดยเชิญผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ฝ่ายปกครองและประชาชนในพื้นที่ ร่วมตรวจสอบฯ กับคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก นปท.ทร.๑ เพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกิดความมั่นใจในความปลอดภัย

7) ส่งมอบพื้นที่ปลอดภัยจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด

- ก) หน่วยงานราชการเจ้าของพื้นที่
- ข) หน่วยงานอื่น ๆ และประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่

ข. ผลที่ได้รับและการนำไปใช้

- 1) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ (เป้าหมาย วัตถุประสงค์) อย่างมีประสิทธิภาพ ได้พื้นที่ยกเลิกและปรับลดฯ เป็นไปตามเป้าหมาย
- 2) กำล้างผลที่มาจากผลเปลี่ยนการปฏิบัติงานใหม่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานภายในเวลาอันรวดเร็ว เกิดความชำนาญ และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- 3) การบูรณาการร่วมกันกับส่วนราชการอื่น ๆ
 - ก) พบปะ เยี่ยมเยียน ประชาชน ชุมชน และผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด
 - ข) การตรวจสอบประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพแบบมีส่วนร่วม ทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้พื้นที่ภายหลังจากการยกเลิกและปรับลดฯ แล้ว

ปัจจัยนำเข้า / ปัญหา	การดำเนินการรูปแบบเดิม	การพัฒนาการปฏิบัติงาน
<ul style="list-style-type: none">การบรรจุกำล้างผล	<ul style="list-style-type: none">เรียนรู้จากการปฏิบัติงานส่งกำล้างผลบางส่วน เข้าฝึก/อบรม หลักสูตรของ ศทช.ฯขาดผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของหน่วยเอง	<ul style="list-style-type: none">จัดหาและจัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญของหน่วยเปิดการฝึกอบรมของหน่วยเองทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจัดทำเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยภายในหน่วยงาน
<ul style="list-style-type: none">โครงสร้างการจัดหน่วยไม่สอดคล้องต่อแผนการปฏิบัติงาน 5 ปี ของ ศทช.ฯ	<ul style="list-style-type: none">จนท.ชุด สำรวจฯ ทำงานหนักใน 2 ปีแรก ส่วน จนท.ตรวจค้นและทำลาย จะทำการเก็บกู้ใน 3 ปีหลัง ตามแผนฯ 5 ปี	<ul style="list-style-type: none">ปรับรวมเป็นชุดปฏิบัติงาน ซึ่งมี จนท. สำรวจฯ และ จนท.ตรวจค้นและทำลาย ร่วมกันปฏิบัติงานใน 2 ปีแรกของแผนฯ 5 ปี
<ul style="list-style-type: none">ความเชื่อมั่นของประชาชนในการปฏิบัติการทุ่นระเบิด	<ul style="list-style-type: none">จัดชุดแจ้งเตือนฯ / อบรมให้ความรู้กับประชาชน	<ul style="list-style-type: none">จัดทำเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยโดยมีประชาชนเป็น จนท.ฯ

ภาพที่ 5 : การพัฒนาการปฏิบัติงานของ นปท.ท.ฯ

ค. การพัฒนาผลงาน

- 1) การฝึก/อบรมฯ กำล้างผลภายในหน่วยก่อนออกปฏิบัติงานจริง (Unit School)
- 2) ส่งกำล้างผลเข้าร่วมการฝึก Cobra Gold ร่วมกับทหารสหรัฐฯ ในหัวข้อ “การฝึกภาคสนามการกวาดล้างและทำลายสนามทุ่นระเบิด (LMD)” และการฝึกแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านทุ่นระเบิด (EOD Level 1-2)
- 3) การจัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญการปฏิบัติการทุ่นระเบิดและการมีผู้เชี่ยวชาญด้านทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิด เพิ่มมากขึ้น
- 4) จัดชุดปฏิบัติงานใหม่ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามแผน 5 ปี
- 5) จัดทำเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการแจ้งเตือนภัย

4. ผลการดำเนินการ / ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ

ก. ผลการดำเนินงานที่นำไปใช้ (Out Put)

1) การพัฒนากำลังพลของ นปท.ท.ฯ

ก) กำลังพลของ นปท.ท.ฯ มีการแบ่งปันความรู้จากการปฏิบัติงาน (OPL) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น

ข) มีกระบวนการความคิดที่เป็นระบบ มีการวางแผนเรื่องพื้นที่ อันตราย และข้อจำกัดก่อนการปฏิบัติงานและสรุปผลการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อเป็นข้อมูลต่อการปฏิบัติงานภายหลัง

ค) มีระบบหมุนเวียนเปลี่ยนการปฏิบัติงานเมื่อต้องผลัดเปลี่ยนกำลังพลตามวงรอบประจำปี ซึ่งกำลังพลที่มาบรรจุทดแทน จะสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐาน (NMAS) ได้ในเวลาอันรวดเร็ว

ง) มีระบบพี่เลี้ยง หรือที่ปรึกษาในการปฏิบัติงาน โดยมีเครือข่ายการแจ้งเตือนและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยเหนือ หน่วยข้างเคียง ชุมปฏิบัติการ และประชาชนในพื้นที่

2) การพัฒนาการปฏิบัติงานในการสำรวจ ค้นหา เก็บกู้ และทำลายทุ่นระเบิด

ก) การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล (ตัวชี้วัด) และเกิดนวัตกรรมของหน่วย

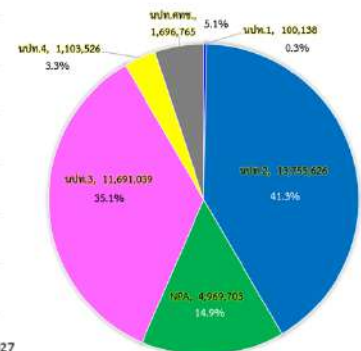
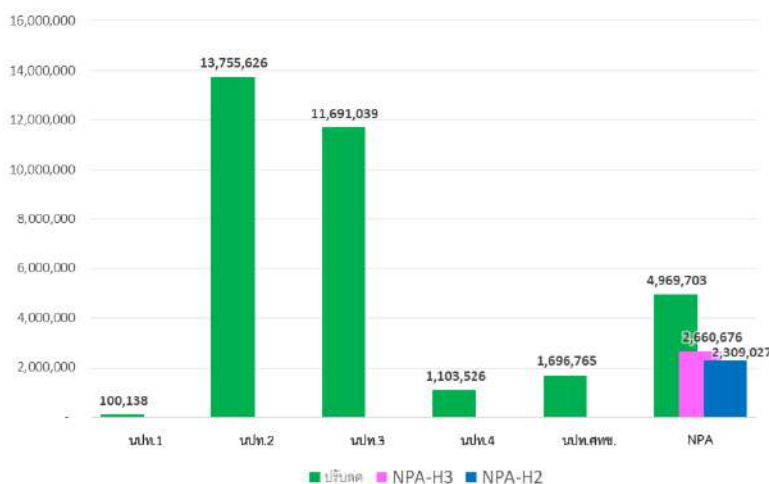
ข) มีการสร้างความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้วยการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนใช้สื่อข้อมูลแบบดิจิทัล ในการเผยแพร่ความรู้

ค) มีการถอดประสบการณ์และการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาฝึก/อบรมให้กับกำลังพลที่มาผลัดเปลี่ยนตามวงรอบของหน่วยเองทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนออกปฏิบัติงานจริง

THAILAND MINE ACTION CENTER

ผลการปฏิบัติงาน ต.ค.61 – 31 ม.ค.62 = 33,316,797 ตร.ม.

ณ 31 ม.ค.62

ภาพที่ 5 : ผลการปฏิบัติงานของแต่ละ นปท.ฯ (ม.ค.62)

3) การพัฒนาหน่วยงาน นปท.ท.ฯ ให้เป็นมาตรฐานสากล

ก) การปฏิบัติงานของ นปท.ท.ฯ เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติการทุ่นระเบิดสากล (International Mine Action Standards : IMAS) และมาตรฐานการปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (National Mine Action Standards : NMAS) เพื่อยืนยันถึงความปลอดภัย ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพ การรับรองคุณภาพ การดำเนินกิจกรรมด้านทุ่นระเบิดโดยการปลดปล่อยพื้นที่ (Land Release Methodology) การส่งมอบพื้นที่ ข้อกำหนดด้านการจัดการคุณภาพ การฝึก/อบรม และคุณสมบัติของกำลังพลที่ปฏิบัติงาน การจัดการข้อมูล การพิจารณาสิ่งแวดล้อมและการส่งกำลังบำรุง (หมายเหตุ : มาตรฐานการปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ ได้นำข้อมูลส่วนใหญ่มาจากมาตรฐานแห่งชาติของลาว กัมพูชา และชูดาน มาปรับใช้งาน)

ข) นำบทเรียนหรือความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงาน มาทบทวนถึงปัญหาข้อขัดข้อง และบริบทที่เปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาหารือกับ ศทช.ฯ และ นปท.ฯ อื่น ๆ ในการปรับปรุงมาตรฐานในการปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (NMAS) ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

ค) การฝึก/อบรมกำลังพลให้รู้ถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนการสร้างความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้วยการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน การสร้างเครือข่ายการแจ้งเตือนและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยเหนือและหน่วยข้างเคียง เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น เทียบเท่าหรือมากกว่า นปท.ฯ อื่น ๆ

ง) เกิดความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการปฏิบัติงานด้านทุ่นระเบิด ได้แก่ องค์กรความช่วยเหลือแห่งประชาชนนอร์เวย์ (Norwegian People's Aid : NPA) และหน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมแห่งชาติกัมพูชา (Cambodian Mine Action Center : CMAC)

4) การพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายแดนให้เกิดความมั่นคง

ก) จัดกิจกรรมการแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิด ตลอดจนการปฏิบัติเมื่อพบเจอทุ่นระเบิด เมื่อประสบภัยจากทุ่นระเบิด สิทธิคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ให้ประชาชน หน่วยงานราชการในพื้นที่ได้รับทราบ

ข) พื้นที่ตามแนวชายแดน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ที่เป็นพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิดลดน้อยลง ประชาชนใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข หน่วยงานราชการอื่น ๆ เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตำรวจตระเวนชายแดน อาสาสมัครทหารพราน ใช้พื้นที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การลาดตระเวนด้านความมั่นคงได้อย่างปลอดภัย

ค) เกิดการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การทำถนน พื้นที่พักสินค้า ที่ท่องเที่ยว จุดผ่อนปรนทางการค้าระหว่างประเทศ

ง) เกิดความศรัทธา เชื่อมั่น ต่อหน่วยงานทางทหาร และเป็นที่พักพิงของประชาชนในพื้นที่

ข. ประโยชน์ที่ได้รับ (Out Come)

1) ผู้ให้บริการ

ก) นปท.ทร./นปท.2

(1) สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างปลอดภัย จากอันตรายจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่ยังหลงเหลืออยู่ในพื้นที่ จ.จันทบุรี และ จ.ตราด

(2) ประชาชนในพื้นที่ไม่ตื่นตระหนก และทราบถึงวิธีการปฏิบัติเมื่อพบทุ่นระเบิด ทำให้ไม่เกิดอันตรายซ้ำซ้อนหากมีผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด

ข) กปช.จต.

(1) เกิดความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวชายแดน พื้นที่ปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของ กปช.จต. ปราศจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด

(2) การเตรียมและส่งมอบพื้นที่ปลอดภัยเพื่อเตรียมรับเสด็จของพระบรมวงศานุวงศ์ในพื้นที่ รับผิดชอบของ กปช.จต. เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(3) เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนในพื้นที่

ค) ศทช.ศบท.๗

(1) สามารถปรับลดพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA) ได้ตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน 5 ปี และภายใต้สัตยาบรรณต่อรัฐภาคีภายใต้อนุสัญญาออกตาวา ประเทศแคนาดา

(2) ส่งมอบพื้นที่ปลอดภัยจากอันตรายจากทุ่นระเบิดให้แก่เจ้าของพื้นที่ เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไป

ง) กองทัพเรือ

(1) เกิดความรัก เชื่อมั่น และศรัทธาต่อกองทัพเรือ ตามคำที่ว่า **“กองทัพเรือจะเป็นกองทัพที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ”** ด้วยเจตนารมณ์ **“ทหารเรือจะอยู่เคียงข้างประชาชน”**

(2) เกิดความมั่นคงตามแนวชายแดนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่รับผิดชอบทางบกของกองทัพเรือ

(3) สนับสนุนประเทศชาติในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน จ.จันทบุรี และ จ.ตราด ให้ปลอดภัยจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด

2) ผู้รับบริการ

ก) ประชาชนในพื้นที่

(1) มีความปลอดภัยจากอันตรายจากทุ่นระเบิด สามารถใช้พื้นที่ทำเกษตรกรรม การค้าขาย การหาของป่า และดำรงชีพได้อย่างมีความสุข

(2) คนพิการได้รับการเยียวยาทั้งทางจิตใจและการจัดหาอุปกรณ์แขน ขาเทียม ให้/ทดแทน ตลอดจนการเยี่ยมเยียนมอบของยังชีพ และสนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

(3) ประชาชนได้รับทราบข่าวสารและการแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด/สรรพาวุธระเบิดที่ยังไม่ระเบิด พร้อมทั้งทราบถึงวิธีการปฏิบัติเมื่อพบเจอ

ข) หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ เกิดความปลอดภัยและมั่นใจจากอันตรายจากทุ่นระเบิด ในการใช้เส้นทางลาดตระเวนเพื่อแสดงกำลัง การป้องกันการรุกรานล้ำอธิปไตยของชาติ และการกระทำผิดกฎหมายทั้งปวง ทั้งเส้นทางภายในและเส้นทางตามแนวเขตแดน ได้แก่

- (1) ชุดควบคุมทหารพรานนาวิกโยธิน (ชค.ทพ.นย. 1 - 4)
- (2) ตำรวจตระเวนชายแดน
- (3) ฉก.นย.จันทบุรี
- (4) ฉก.นย.ตราด
- (5) ฉก.นย.182

ค) ส่วนราชการในอื่น ๆ ในพื้นที่เกิดความปลอดภัยและมั่นใจจากอันตรายจากทุ่นระเบิด ในการใช้เส้นทางลาดตระเวนเพื่อป้องกันการถูกล้ำพินป่าและทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่เพื่อการเกษตร การค้า ได้แก่

- (1) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (2) กรมป่าไม้
- (3) กรมการปกครอง

3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ก) ส่วนราชการในพื้นที่ (การพัฒนาพื้นที่)

- (1) กรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย
- (2) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม
- (3) จ.จันทบุรี
- (4) จ.ตราด

ข) การฝึก/อบรมการแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิดสนับสนุนหน่วย ดังนี้

- (1) ศูนย์จัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน (ศปชด.กปช.จต.)
- (2) หน่วยเฉพาะกิจทหารพรานนาวิกโยธิน (ทพ.นย.)
- (3) โรงเรียน, เทศบาล, อำเภอ, จังหวัด
- (4) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 17
- (5) การจัดงานวันเด็ก, และการจัดงานประเพณีในพื้นที่รับผิดชอบ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ก. กำลังพลทุกคนในหน่วยงานได้แบ่งปันประสบการณ์ ความรู้ และเทคนิคต่าง ๆ ของตนเองให้แก่ส่วนรวมทั้งในหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก และงานที่ดำเนินการเป็นส่วนรวม

ข. ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นให้ความสนใจในรายละเอียดของเนื้องาน จัดให้มีการประชุมก่อนปฏิบัติงาน (Brief) เพื่อให้กำลังพลทุกคนยรับทราบถึงภารกิจ ข้อจำกัด รวมถึงการสรุปและวิจารณ์การปฏิบัติงาน (After Action Review) เพื่อรับทราบปัญหา ข้อขัดข้องและแนวทางการแก้ไข อันจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วย

ค. การจัดตั้งเครือข่ายข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทุ่นระเบิด เพื่อสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับทุ่นระเบิดในทันทีเมื่อตรวจพบทุ่นระเบิดชนิดใหม่ ๆ หรือที่ไม่รู้จัก รวมถึงการวิเคราะห์วิธีการทำงาน การจุดระเบิดหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ได้

ง. กำลังพลที่มาปฏิบัติงานทุกนายต้องผ่านการฝึก/อบรมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทุ่นระเบิดของ ศทช.๗ แต่หากการผลัดเปลี่ยนกำลังผู้มาปฏิบัติราชการชายแดนนั้น ไม่ตรงกับห้วงการเปิดการฝึก/อบรม ของ ศทช.๗ ซึ่งจะดำเนินการในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ของปี นปท.ทร.๗ จะต้องเปิดการฝึก/อบรมฯ ของ หน่วยเอง (Unit School) เพื่อให้กำลังพลที่มาปฏิบัติราชการใหม่นั้น มีความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงานได้

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

ก. การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับทุ่นระเบิดที่ไม่เป็นแบบตามมาตรฐาน (แบบแสวงเครื่อง) เป็นเรื่อง สำคัญ เพราะความรู้ที่ได้มาจากการฝึก/อบรมนั้นเป็นเพียงทฤษฎีตามแบบมาตรฐานหรือแบบที่ได้มีการ จดบันทึกเอาไว้แล้ว แต่บางครั้งการบรรจุในภาวะขาดแคลน จำเป็นต้องหาสิ่งของหรือยุทธโศปกรณ์ที่มีใน ขณะนั้นมาใช้เป็นอาวุธเพื่อใช้ในการระวังป้องกันหน่วยของตนเอง ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นไปตามแบบ มาตรฐานที่รู้จักทุกครั้งไป ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่สำรวจฯ ตรวจพบทุ่นระเบิดดังกล่าวจำเป็นต้องจดบันทึก รูปแบบของทุ่นระเบิด วิธีการวาง และวิธีการเก็บกู้ไว้เป็นหลักฐานภายหลังด้วย

ข. ตามแผนปฏิบัติการ 5 ปี กำหนดให้ปี 62 - 63 จะต้องสำรวจพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ ให้ครบทั้ง 73.59 ตารางกิโลเมตร นั้น เป็นเรื่องยากเนื่องจากเจ้าหน้าที่ชุดสำรวจฯ มีจำนวนจำกัด แต่ใน ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ส่วนอื่น ๆ ก็ยังไม่ได้มีภาระงานในการปฏิบัติอย่างเต็มที่ ทำให้ต้องสูญเสีย ความสามารถในการปฏิบัติงานไป จึงควรฝึก/อบรมให้เจ้าหน้าที่ประจำส่วนต่าง ๆ มีความสามารถ เพิ่มเติมในการสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคและการสำรวจทางเทคนิคเพิ่มเติม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ให้กับเจ้าหน้าที่ชุดสำรวจฯ ด้วยอีกช่องทางหนึ่ง

7. การเผยแพร่ / การได้รับการยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ

ก. การเผยแพร่

- 1) Web site ของ ศทช.ศบท.๗ <http://tmac.rtarf.mi.th/tmacindex/index.php>
- 2) Web site ของ กปช.จต. <http://www.ctbdc.navy.mi.th/>
- 3) ระบบ Line ประสานงานของ ศทช.ศบท.๗ เป็นระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทุ่นระเบิดระหว่างแต่ละ นปท.๗ ส่วนบริหาร ส่วนราชการและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4) ระบบ Line ประสานงานของ นปท.ทร./นปท.2 เป็นระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับทุ่นระเบิดระหว่างชุดปฏิบัติงานของ นปท.ทร.๗ และส่วนบริหาร
- 5) กิจกรรมเสาะง 5 นาที เป็นการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับทุ่นระเบิด ให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ ใกล้พื้นที่อันตรายต้องสงสัย ฯ ภายหลังจากการเคารพธงชาติ
- 6) การแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับทุ่นระเบิด (เวทีชาวบ้าน/จังหวัดเคลื่อนที่/อำเภอเคลื่อนที่)
- 7) การฝึกอบรมกำลังประชาชนตำบลชายแดน

8) การฝึกพื้นฟูอาสาสมัครทหารพรานนาวิกโยธิน

9) การประกวดภาพวาดในหัวข้อ “ทูนระเบิดเป็นวัตถุอันตราย ห้ามเข้าใกล้” ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ในพื้นที่ จ.ตราด และ จ.จันทบุรี ในวันทูนระเบิดสากลของทุกปี

ข. การได้รับการยอมรับ

1) การ QA/QC แบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การตรวจสอบและประเมินผล การประกันคุณภาพและการควบคุมคุณภาพ ที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินผลเฉพาะพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ (SHA) ที่จะดำเนินการยกเลิกให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ด้วยการสำรวจตามหลักฐาน (EBS) โดยจะต้องเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ผู้ใช้พื้นที่ เจ้าของพื้นที่ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมประชุมชี้แจง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ QA/QC ด้วยอย่างน้อยจำนวน 1 ครั้งในแต่ละพื้นที่ฯ ซึ่งในแต่ละครั้งจะเชิญผู้แทนของศูนย์ปฏิบัติการทูนระเบิดแห่งชาติ เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

2) ได้รับการเสนอเพื่อรับการเยี่ยมชมการปฏิบัติงานภาคสนามของหน่วยปฏิบัติการทูนระเบิดด้านมนุษยธรรม ศูนย์ปฏิบัติการทูนระเบิดแห่งชาติ ต่อ Mr.Gregory Cathcart เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการอนุสัญญาห้ามทูนระเบิดสังหารบุคคล (Implementation Support Unit : ISU) ในระหว่างวันที่ 28 ก.พ.62 ณ พื้นที่ที่ยืนยันว่ามีทูนระเบิด (CHA 239-01) และพื้นที่อันตรายต้องสงสัย ฯ (SHA 268-03)

3) การบูรณาการกับส่วนราชการอื่น ๆ ในการจัดแสดงนิทรรศการการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับทูนระเบิดและการสาธิตการตรวจค้นทูนระเบิดด้วยอุปกรณ์ตรวจค้นฯ และสุนัขตรวจค้นทูนระเบิด ในการจัดงานของส่วนราชการต่าง ๆ และประชาชนในพื้นที่ ได้แก่

ก) จังหวัดเคลื่อนที่/อำเภอเคลื่อนที่

ข) การประชุมหมู่บ้าน/เวทีชาวบ้าน

ค) สนับสนุนงานวันเด็กแห่งชาติ

ง) สนับสนุนการจัดงานวันวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่

จ) การจัดงานรวมพลคนกู้ภัย ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 17

4) การขอรับการสนับสนุนในการเก็บกู้ทูนระเบิดจากส่วนราชการในพื้นที่

ก) การค้นหาวัตถุระเบิดและการตรวจสอบพื้นที่ เพื่อสนับสนุนกองอำนวยการถวายเป็นความปลอดภัยให้กับพระบรมวงศานุวงศ์ที่มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ จ.จันทบุรี และ จ.ตราด

ข) การเก็บกู้และทำลายทูนระเบิดบริเวณพื้นที่อื่น ๆ นอกเหนือจากพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทูนระเบิด เมื่อได้รับการประสาน/แจ้งเตือนจากหน่วยงานหรือประชาชนในพื้นที่

5) การเข้าร่วมปฏิบัติงานในการสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ขององค์การช่วยเหลือประชาชนชาวนอร์เวย์ (NPA) ในพื้นที่รับผิดชอบของ นปท.ทร.ฯ ตามที่ นปท.ทร.ฯ มอบหมาย

6) ได้รับคำชมเชยจากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศในการสนับสนุนการค้นหาเก็บกู้ทูนระเบิดเพื่อสนับสนุนการทำถนน พื้นที่พิกุลินค้า และจุดผ่อนปรนทางการค้า ณ บริเวณบ้านสะพานหิน ต.แหลมกลัด อ.เมือง จ.ตราด

ค. รางวัลที่ได้รับ

- 1) ประกาศเกียรติคุณจากโรงเรียนในพื้นที่ในการให้การสนับสนุนกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ในการจัดนิทรรศการ การสาธิตการปฏิบัติงานการเก็บกักทุ่นระเบิด
- 2) ประกาศนียบัตรรางวัลการจัดการความรู้ระดับผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (Achievement) ของ กปช.จต. ปี พ.ศ.2559 หัวข้อ “การปรับลดพื้นที่อันตรายจากทุ่นระเบิด”
- 3) ประกาศนียบัตรรางวัลการจัดการความรู้ระดับก้าวหน้า (Advanced Award) ของ กปช.จต. ปี พ.ศ.2560 หัวข้อ “การปรับลดพื้นที่อันตรายจากทุ่นระเบิดด้วยวิธีการสำรวจตามมาตรฐาน (EBS)”
- 4) ประกาศนียบัตรผ่านการประเมินระดับปฏิบัติการตามมาตรฐานการปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ และได้รับอนุญาตให้สามารถดำเนินการกิจกรรมด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมในราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2562 ของศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ

.....
น.ท.ทิวากร นุกิจ หน.ส่วนแผนฯ (15 มี.ค.62)

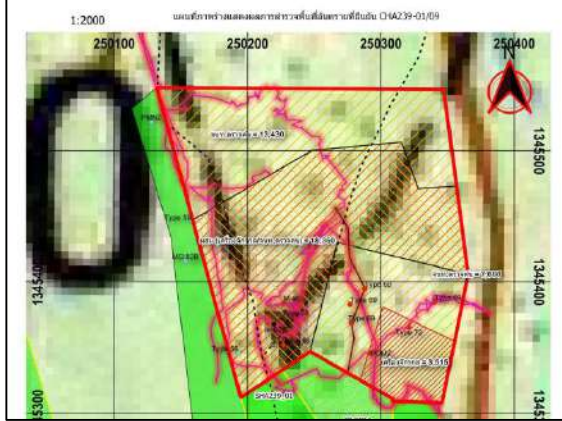
องค์ความรู้สนับสนุนแบบรายงานแนวปฏิบัติที่ดี

- ระเบียบปฏิบัติประจำ (รปจ.) นปท.2 / นปท.ทร. พ.ศ.2561
- มาตรฐานการปฏิบัติงานทุ่นระเบิดแห่งชาติ (NMAS)
- การยกเลิกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด (SHA) ด้วยวิธีการสำรวจตามหลักฐาน (EBS)
- คู่มือทุ่นระเบิดในพื้นที่ จ.จันทบุรี และ จ.ตราด

- การฝึกอบรมแบบ Unit School ก่อนการปฏิบัติงาน (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)

- การประชุมก่อนออกปฏิบัติงาน (Brief) และประชุมสรุปภายหลังปฏิบัติงาน (AAR)

- การสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค

- การสำรวจทางเทคนิค

- การสำรวจทางกายภาพ (สายตา)
- การตรวจค้นด้วยเครื่องตรวจจับโลหะ (Vallon, Mine Lap)
- การตรวจค้นด้วยสุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิด

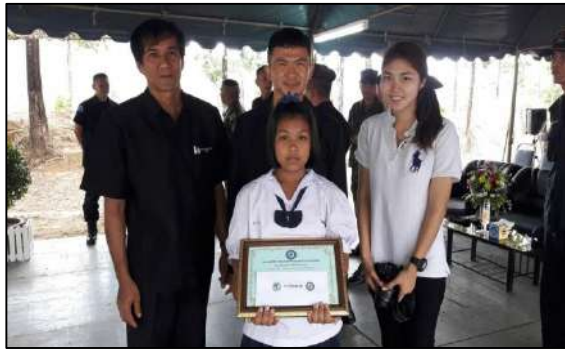
- การเก็บกู้และทำลายทุ่นระเบิด
 - การเก็บกู้
 - การทำลาย
 - การใช้เครื่องจักรกลกวาดล้างทุ่นระเบิด

- การอบรมแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิด
 - การอบรมแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด
 - การจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับทุ่นระเบิด
 - การจัดงานรณรงค์ด้านทุ่นระเบิดสากล
 - การประกวดวาดภาพเยาวชนเกี่ยวกับภัยจากทุ่นระเบิด

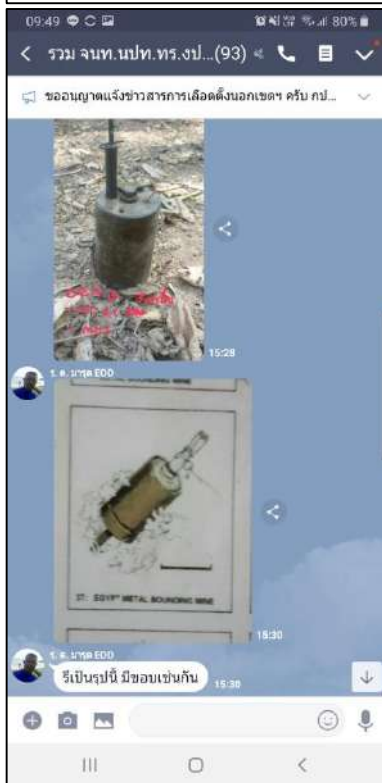

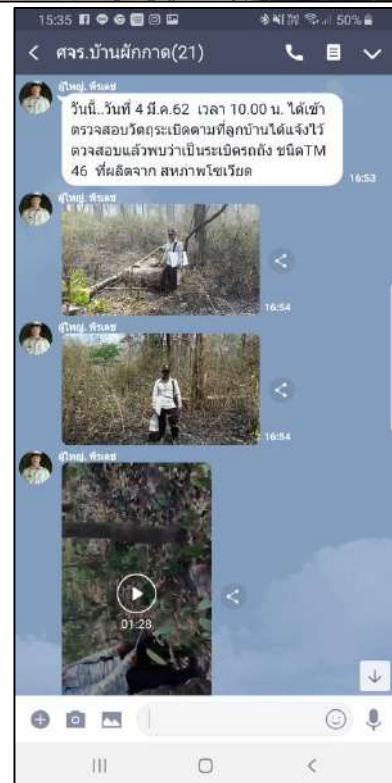
- การติดตามคุณภาพชีวิตของผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิด
 - การเยี่ยมเยียนและมอบของยังชีพแก่ผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิด
 - ประสานงาน จัดหา มอบ แขนเทียม ขาเทียม แก่ผู้พิการ
 - ส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้พิการและผู้ดูแลคนพิการ

- การสร้างเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิด

- การอบรมประชาชนเครือข่ายแจ้งเตือนภัย
- เครือข่ายแจ้งเตือนภัยผ่าน Application LINE (ภายนอก / ภายใน / ประชาชน)

- การสร้างความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของกัมพูชา

การจัดการความรู้ของ กปช.จต. ประจำปี ๖๒

๑. การรับทราบแนวทางในการจัดการความรู้ของ ทร. ประจำปี ๖๒ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการความรู้ของ กปช.จต.

๒. มีกระบวนการในการกำหนดแนวทางในการจัดการความรู้ของ กปช.จต. ประจำปี ๖๒ โดย เสธ.กปช.จต. ประธานคณะกรรมการจัดการความรู้ กปช.จต. ได้เชิญคณะกรรมการจัดการความรู้ของ กปช.จต. เข้าร่วมประชุมหารือกำหนดแนวทาง รวมทั้งแผนการจัดการความรู้เพื่อให้เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ/พันธกิจ ของ กปช.จต. รวมทั้งทบทวนการดำเนินการจัดการความรู้ที่ผ่านมาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน

๓. การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการความรู้ของ ทร. โดยการนำองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภายใน ทร. ไปจัดนิทรรศการแสดงผลงานในวันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทร. รวมทั้งศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำกลับมาใช้พัฒนาหน่วย กปช.จต. ได้

๔. การกระตุ้นกำลังพลของ กปช.จต. ให้มีการจัดการความรู้และนำไปถ่ายทอดต่อยอดจนเกิดเป็นวิธีการหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน และนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน ส่งผลดีที่ถึงประชาชน โดยได้จัดการบรรยายขยายเครือข่ายผู้ส่งเสริมการจัดการความรู้ KM Fa ให้กับหน่วยภายใน กปช.จต.

๕. ดำเนินการจัดการความรู้ โดยกำหนดให้หน่วยต่างๆ กำหนดหัวข้อองค์ความรู้ที่สำคัญส่งผลการบรรลุภารกิจของหน่วย และนำไปใช้ปฏิบัติงานนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติที่ดี

- การแสวงหาความรู้

- กำหนดผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาความรู้ และทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

- การถ่ายทอดองค์ความรู้

- การปฏิบัติที่ดี

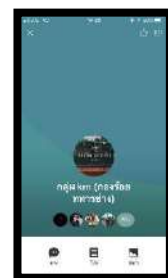
๖. การประเมินผลการจัดการความรู้ของ กปช.จต. เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการจัดการความรู้ของหน่วย รวมทั้งผลลัพธ์ที่ได้จากการนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

๗. สร้างบรรยากาศในการจัดการความรู้ โดยการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกย่องชมเชยภายใน หน่วย กปช.จต. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

๘. การรวบรวมและจัดเก็บองค์ความรู้ โดยให้หน่วยต่างๆ ดำเนินการเก็บข้อมูลองค์ความรู้ของหน่วยในรูปแบบ คู่มือ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ และในระบบกรรมวิธีข้อมูลของ กปช.จต. เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นและนำมาใช้ปฏิบัติงาน

การแบ่งปันความรู้ด้วยบทเรียนหนึ่งประเด็น
Knowledge Sharing by One Point Lesson (OPL)

หน่วยงาน : นปท.ทร./นปท.2			
ชื่อเรื่อง	องค์ความรู้ในการ เรื่อง : การจัดชุดปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับภารกิจ	เลขที่เอกสาร	
ประเภท	☐ ความรู้ทั่วไป	☐ การพัฒนาปรับปรุง	วันที่จัดทำ
	☐ เทคนิคการทำงาน	☐ ยุทธวิธี	ผู้จัดทำ
	☐ อื่น ๆ		ผู้อนุมัติ
		น.ท.ทิวากร	น.อ.ทงศักดิ์
			ผบ.นปท.ทร.

1. ความเป็นมา / ปัญหา

โครงสร้างการจัดหน่วยและบรรจุกำลังพลตามอัตราที่ ศทช.๑ กำหนดให้ นปท.ทร.๑ เป็นการจัดโครงสร้างตามลักษณะงาน แบ่งออกเป็นชุดปฏิบัติงานตามหน้าที่ ได้แก่ ชุดสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิค ชุดสำรวจทางเทคนิค ชุดสุนัขตรวจค้นทุ่นระเบิด หมวดยุทธวิธีและทำลายทุ่นระเบิด ชุดรักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการจัดหน่วยที่ต้องใช้กำลังพลจำนวนมาก แต่การบรรจุอัตรากำลังของ นปท.ทร.๑ (จำนวน 87 อัตรา) เพื่อให้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างฯ ของ ศทช.๑ นั้น ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งตามแนวทางการสำรวจด้วยวิธีการสำรวจตามหลักฐาน (EBS) ไม่มีความจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ทุกชุดในการปฏิบัติ ทำให้เจ้าหน้าที่บางส่วนไม่มีภาระงานตามหน้าที่ของตนเอง ตัวอย่างเช่น การสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้ชุดตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด ทำให้เจ้าหน้าที่สำรวจฯ ทำงานอย่างหนักแต่เจ้าหน้าที่บางส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องยังไม่มีการระงับการทำงาน (คู่มือการจัดหน่วยของ ศทช.ศบท.๑ ปี ๖๒.62)

2. แนวทางแก้ไขปัญหา

กำลังพลของ นปท.ทร.๑ มีค่อนข้างน้อย การตามแผนการปฏิบัติงาน 5 ปี ของ ศทช.๑ และ นปท.ทร.๑ ที่จะดำเนินการสำรวจทั้งทางเทคนิคและไม่ใช่ทางเทคนิคให้แล้วเสร็จในปี 62 และ 63 นั้น นปท.ทร.๑ จะต้องได้ปรับชุดปฏิบัติงานขึ้นใหม่ เป็น 3 ชุดปฏิบัติการ (ชุดสำรวจฯ) ซึ่งในแต่ละชุดฯ จะมีเจ้าหน้าที่ครบทุกหน้าที่ในการปฏิบัติแบบเบ็ดเสร็จ สามารถดำเนินการได้ทั้งการสำรวจทางเทคนิคและไม่ใช่ทางเทคนิค ตลอดจนการเก็บกู้ทุ่นระเบิดบางทุ่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนออกจากพื้นที่ได้ทันที แต่หากไม่มีการเก็บกู้ทุ่นระเบิดในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ทุกนายจะช่วยกันปฏิบัติงานสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคและการสำรวจทางกายภาพด้วย ทำให้งานในการสำรวจฯ เป็นไปได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถแบ่งเป็น 3 ชุดปฏิบัติการได้นั้น ให้รวมอยู่ในส่วนกลางเพื่อสนับสนุนทุกชุดปฏิบัติการเป็นภาพรวม (คู่มือการจัดหน่วยใหม่เพื่อให้สอดคล้องต่อภารกิจ)

3. การนำไปใช้

ชุดปฏิบัติการทั้ง 3 ชุดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ในชุดปฏิบัติการซึ่งทำหน้าที่สำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคเพิ่มมากขึ้น และเจ้าหน้าที่ภายในชุดฯ สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่การสำรวจที่ไม่ใช่ทางเทคนิคทดแทนกันได้

บันทึกการถ่ายทอด

ชื่อผู้ถ่ายทอด	:	น.ท.ทิวากร นุกิจ หน.ส่วนแผนและประสานการปฏิบัติ
ชื่อผู้รับการถ่ายทอด	:	(นปท.ทร./นปท.2)
วันที่	:	15 ต.ค.61
ทดสอบผู้เรียนรู้ และระบุผลการทดสอบ	:	สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างดี

การแบ่งปันความรู้ด้วยบทเรียนหนึ่งประเด็น Knowledge Sharing by One Point Lesson (OPL)

หน่วยงาน : นปท.ทร./นปท.2					
ชื่อเรื่อง	องค์ความรู้ในการ เรื่อง : การสร้างความมั่นใจให้ประชาชนในพื้นที่			เลขที่เอกสาร	
ประเภท	☐ ความรู้ทั่วไป	☐ การพัฒนาปรับปรุง	วันที่จัดทำ		
	☐ เทคนิคการทำงาน	☐ ยุทธวิธี	ผู้จัดทำ	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้อนุมัติ
	☐ อื่น ๆ		น.ท.ทิวากร	น.อ.ทงศักดิ์	ผบ.นปท.ทร.

1. ความเป็นมา / ปัญหา

- จากการตรวจสอบประกันคุณภาพและการตรวจสอบควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม (QA/QC แบบมีส่วนร่วม) ครั้งที่ 1/62 เมื่อวันที่ 25-29 มี.ค.62 ในพื้นที่ อ.บ่อไร่ จ.ตราด ได้เชิญหน่วยงานราชการ ฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหารพราน กรมป่าไม้/กรมอุทยาน และประชาชนในพื้นที่ มาร่วมตรวจสอบฯ พื้นที่ด้วยการรับฟังการบรรยายสรุปการปฏิบัติงานในการปรับลดพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ (SHA) และการเดินสำรวจพื้นที่ทางกายภาพร่วมกับ จนท.ของ นปท.2 ประชาชนและหน่วยงานราชการส่วนใหญ่ มีความมั่นใจในพื้นที่ SHA ที่ได้ปรับลด/ยกเลิก ในการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การหาของป่า การลาดตระเวนตรวจพื้นที่ป่าไม้ การตรวจตราหลักเขตและเขตแดนของประเทศ การลักลอบกระทำผิดกฎหมายทั้งปวง รวมถึงการใช้พื้นที่ภายในเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ น้ำตก ฯลฯ

- นายอำเภอบ่อไร่ ยังคงแสดงความไม่มั่นใจในกระบวนการปรับลดพื้นที่ของ นปท.2 โดยยกตัวอย่างพื้นที่ที่มีการปรับลดไปแล้ว ยังมีการผูกแถบขาว-แดงอยู่ ทำให้ประชาชนไม่กล้าเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว รวมถึงในอดีตที่ผ่านมา เคยตรวจพบทุ่นระเบิดในพื้นที่ที่ทำการยกเลิกไปแล้ว

2. แนวทางแก้ไข

- ชี้แจงให้หน่วยงานราชการ ประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในพื้นที่

- การสร้างเครือข่ายการแจ้งเตือนภัยจากทุ่นระเบิดให้มีประสิทธิภาพ

3. การนำไปใช้

- การเพิ่มเติม/ปรับปรุง วิธีการแจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการเก็บกู้ทุ่นระเบิดตามวิธีการสำรวจตามหลักฐาน (EBS) ให้กับหน่วยราชการที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้รับทราบ ว่าเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีความเชื่อถือได้ โดยผ่านกระบวนการทั้ง 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การรวบรวมข่าวสารเดิม 2) การรวบรวมข่าวสารใหม่ 3) การวิเคราะห์พื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ 4) การสำรวจทางกายภาพ เพื่อให้ได้พื้นที่ปลอดภัยสามารถยกเลิกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ ได้ แต่หากพื้นที่ใดที่สำรวจแล้วพบทุ่นระเบิด ก็จะดำเนินการเก็บกู้ออกจากพื้นที่ โดยพิจารณาจากความหนาแน่นของทุ่นระเบิด ถ้ามีความหนาแน่นของทุ่นระเบิดจำนวนมาก ก็จะกำหนดเป็นพื้นที่

ยืนยันว่ามีทุ่นระเบิดฯ (CHA) แล้วทำการเก็บกู้ในปี 63-66 แต่หากทุ่นระเบิดมีความหนาแน่นเบาบางและอยู่ใกล้กับชุมชน ประชาชนใช้พื้นที่ดำเนินชีวิตประจำวันเป็นประจำก็จะเก็บกู้ออกจากพื้นที่ในทันที

- แจ้างเตือนให้กับประชาชน หน่วยงานราชการในพื้นที่ให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติ หากพบเจอทุ่นระเบิด พร้อมทั้งทำเครื่องหมายแจ้างเตือนอันตรายจากทุ่นระเบิดในทันที โดยสร้างความตระหนักว่า เจ้าหน้าที่ของราชการและประชาชนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายแจ้างเตือนภัยฯ

บันทึกการถ่ายทอด

ชื่อผู้ถ่ายทอด : น.ท.ทิวากร นุกิจ

ชื่อผู้รับการถ่ายทอด : (นปท.ทร./นปท.2)

วันที่ : 10 เม.ย.62

ทดสอบผู้เรียนรู้ และระบุผลการทดสอบ : กำลังพลของหน่วยผ่านการอบรมฯ เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

หน่วยงาน : นปทท./นปท.2

เรียน	ผบ.นปท.ทท.		
ชื่องาน	การตรวจสอบประกันคุณภาพการปรับลดพื้นที่ SHA อ.บ่อไร่ จ.ตราด	AAR ครั้งที่	1
วัน/เวลาที่เริ่มปฏิบัติงาน	070600 พ.ย.61	วัน/เวลาที่สิ้นสุดการปฏิบัติงาน	031700 มี.ค.62
วันที่ทำ AAR	06 มี.ค.62	เวลาเริ่ม-สิ้นสุด	1300 - 1700
ผู้ร่วม AAR	น.อ.ทงศักดิ์ จันทร์งาม		
	น.ท.ทิวากร นุกิจ		
	น.ต.อนันต์ ภูโหมพรหม		
	ร.อ.ณัจ ศรีเพ็งแก้ว		
	ร.อ.สมจิตร คล้ายสุวรรณ		
พ.จ.อ.อดิศักดิ์ สุวะศรี			
เป้าหมายของงาน			
สรุปผลงาน ปัญหา ข้อขัดข้อง ในการปรับลดพื้นที่ด้วยวิธีการสำรวจทางหลักฐาน (EBS) จำนวน 5 พื้นที่ อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิด อ.บ่อไร่ จ.ตราด			
ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง (โดยสรุป)			
ชุดปฏิบัติการ (ชุดสำรวจ) ที่ 1 - 3 ปรับลดพื้นที่อันตรายต้องสงสัยในพื้นที่ อ.บ่อไร่ จ.ตราด จำนวน 5 พื้นที่ ได้แก่ SHA 276-02/01, SHA 297-01/01, SHA 311-01/01, SHA 311-02/01, SHA 311-03/01 สามารถประกาศยกเลิกพื้นที่ได้จำนวน 19,985,780 ตร.ม. จึงได้ดำเนินการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพโดยคณะตรวจสอบ ฯ (QA) ของ นปท.ทท. ให้เป็นไปตามมาตรฐานและเกิดความมั่นใจในพื้นที่ที่จะยกเลิก ซึ่งจากการตรวจสอบแล้วการดำเนินการเป็นไปตามหลักการ สามารถยกเลิกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยว่ามีทุ่นระเบิดได้			
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ดี			
<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดชุดปฏิบัติงานใหม่ให้เหมาะสม ทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. ผลการปรับลดพื้นที่ สามารถยกเลิกพื้นที่อันตรายต้องสงสัยฯ ได้เกินเป้าหมายประมาณร้อยละ 4 (เป้าหมาย 19.1 ล้าน ตร.ม. ทำได้ 19.9 ล้าน ตร.ม.) 3. เจ้าหน้าที่ปลอดภัย ไม่เกิดอันตรายในการเก็บกู้ เนื่องจากทราบขั้นตอนในการปฏิบัติเป็นอย่างดี 4. ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงภัยจากทุ่นระเบิด พร้อมให้ข้อมูลกับการสำรวจเป็นอย่างดี 5. การประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่อุทยานและอาสาสมัครทหารพรานเป็นไปอย่างดีและได้รับการสนับสนุนที่พึก การนำทาง ตามความเหมาะสม 			
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ไม่ดี			
<ol style="list-style-type: none"> 1. การสำรวจพื้นที่ทางกายภาพมีความล่าช้าเนื่องจากพื้นที่ SHA 297-01 เป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ยาก มีความสูงชันค่อนข้างมาก เส้นทางการเข้าสู่พื้นที่ฯ ครั้งแรกไม่สามารถเข้าได้ จำเป็นต้องเปลี่ยนเส้นทางใหม่ซึ่งมีระยะห่างจากที่พักออกไปค่อนข้างมาก 2. นายอำเภอบ่อไร่ ยังไม่มั่นใจในพื้นที่ที่ นปท.ทท.ฯ ยกเลิก/ปรับลด เนื่องจากมีร่องรอยแถบขาว-แดงปรากฏให้เห็นอยู่ ทำให้เกิดความรู้สึกอันตรายขึ้นในพื้นที่ และเคยตรวจพบทุ่นระเบิดภายหลังจากที่ นปท.ทท.ฯ ขอยกเลิกพื้นที่และมีการส่งมอบพื้นที่แล้ว 			

<p>3. การแจ้งเตือน/ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานราชการในพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง บางหน่วยยังไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติงานของ นปท.ท.ฯ</p>
<p>อุปสรรค/ข้อจำกัด/ข้อขัดข้อง ที่พบในระหว่างการปฏิบัติงาน</p>
<ol style="list-style-type: none">1. พื้นที่ปฏิบัติงานมีช้างป่าออกหากิน ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการปฏิบัติงาน เกิดความล่าช้า2. พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ยากในการเข้าถึง3. ปัญหาแมลงและสัตว์มีพิษ (ทาก / ต่อ / แตน)4. เครื่องตรวจหาพิกัดดาวเทียม (GPS) มีสภาพเก่า และจำนวนน้อย5. พื้นที่บางส่วนยังไม่มีแผนที่ชัดเจนด้านเขตแดน เจ้าหน้าที่ฝ่ายกัมพูชาขัดขวางการปฏิบัติงาน6. เจ้าหน้าที่สำรวจบางคนมีอายุมาก มีข้อจำกัดในการเดินทางในป่าภูเขา
<p>ประเด็นที่ได้เรียนรู้</p>
<ol style="list-style-type: none">1. ต้องศึกษาเส้นทางการสำรวจทางกายภาพจากแหล่งข่าวต่าง ๆ ให้ดี ว่าสามารถเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกัมพูชาไม่ยึดถือข้อตกลงในการห้ามดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ที่ยังไม่ชัดเจนด้านเขตแดน มีการปรับเปลี่ยนภูมิประเทศ และทำถนนบริเวณติดแนวเขตแดนและลูก้าเข้ามาในประเทศไทยบางพื้นที่
<p>ข้อปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป</p>
<ol style="list-style-type: none">1. ต้องศึกษาพื้นที่โดยการสำรวจข้อมูลและลาดตระเวนในแผนที่ให้ดีกว่าก่อนปฏิบัติงาน2. เตรียมอุปกรณ์ป้องกันและการรักษาสัตว์มีพิษให้เพียงพอ3. ดำเนินการจัดหาเครื่องตรวจหาพิกัดดาวเทียมเพิ่มเติม หรือแสวงเครื่องจากโทรศัพท์มือถือ4. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเจ้าที่ฝ่ายกัมพูชาและชี้แจงให้ทราบถึงความจำเป็นในการเก็บกู้ทุ่นระเบิด5. พิจารณาบรรจุเจ้าหน้าที่สำรวจที่มีสภาพร่างกายแข็งแรงเป็นอันดับแรกก่อน

น.ท.ทิวากร นุกิจ หน.ส่วนแผนงานฯ